

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popoilor Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Ungurii și delegațiunile.

Delegațiunile 'și-au sfârșit ședințele, și delegații austriaci s'au reîntors din Budapesta în reședința imperială. Ungurii într'aceia au rămas cu buzele umflate. Nu numai că în cele din urmă au trebuit să voteze ulterior și creditul extraordinar de 30 milioane, ci au trebuit să mai înghită și câteva pilele amare, care li-s'au pregătit în delegațiunile austriace.

Se plâng acum zările maghiare, că au fost siliți și Maghiarii să voteze milioane, a căror rost este o taină pentru ei, ca pentru toată lumea, și se vaieră urit, că delegațiunile au devenit pentru ei simple biurouri de înregistrare.

Nu-i vorbă, 30 milioane florini sunt o sumă destul de respectabilă. Nici partea, care conform cuotei revine pe Ungaria, încă nu e de desconsiderat.

Cu toate acestea așa se vede, că pe îngâmfații noștri stăpânitori 'i-a atins cu mult mai aspru, cu mult mai simțitor la inimă pilele amare ce li-s'au dat de înghitit, decât milioanele ce au votat cu de-a sila pentru spesele comune, de care ei, cum zic, n'au nici un folos.

Și au dreptate. Milioanele în sfârșit nu le plătesc ei singuri; din contră, partea mai mare revine asupra acelor mase cu buze nemaghiare, cari în ochii lor și de altfel nu au alt rol decât cel de *misera plebs contribuens*. Dar adevărurile amare, ce li-s'au spus Maghiarilor acasă la ei, în capitala țerei și reședința a II-a a Monarhului, și constatările crude și zdrobitoare pentru politica de maghiarizare, ce s'au făcut în acest cel mai autoritativ corp reprezentativ al monarhiei întregi — acestea toate îi privesc exclusiv și special numai pe Maghiari.

Ce li-s'a și spus?

Bielohlavek, antisemita, zicea între altele:

E drept și adevărat că *Maghiarii practică de mult egoismul*. Să nu se amăgească însă. Vom duce lupta cu Maghiarii fără oricare considerații... *Luptă până la cutite*, dacă trebuie.

Și *Goraiski*, polonul, spunea:

Sunt încredințat că *dorința ferbinte a Monarhului este, ca toate națiunile să fie egal îndreptățite*, toate să se folosească de *limba lor maternă*, și să se bucure în dezvoltarea vieții lor naționale; această politică singulară dreaptă în lăuntrul, ar trebui să devină o tradiție strălucită a Austro-Ungariei și să dovedească, că în această împărăție se pot dezvolta liber, în ciuda deosebirilor lor naționale...

Și tot așa continuă după olaltă vre-o câțiva delegați austriaci. Mai ales cu privire la reînnoirea pactului Austriacii au fost necrutători.

Axmann spunea, că nu se lasă spăriați de Unguri cu povești de strigoi, ca „uniunea personală”, „teritor valmal independent” etc. Și a spus, că „la rezolvirea chestiunii despre reînnoirea pactului stăm în fața unei lupte pe viață și moarte”...

Ear' altul, baronul *Oppenheimer* a declarat și mai categoric, că reînnoirea pactului așa cum a fost, este de domeniul *imposibilităților*.

Tuturor acestor crude declarațiuni li-a pus cunună baronul *Vasilco*, deputatul român al Bucovinei.

Atingând la inimă politica Maghiarilor el a făcut constatări grave, cari erau necunoscute lunei mari și a acusat politica guvernului maghiar pe niște motive de o gravitate excepțională. A constatat, că guvernul a oprit adunarea Românilor convocată la Blaj, denunțând astfel cea mai proaspătă volnicie a guvernului înaintea celor mai înalte cercuri ale monarhiei. Ear' de altă parte a constatat, că guvernul maghiar face o politică internă, față cu naționalitățile, care e în flagrantă contradicție cu politica externă a monarhiei, și care nu poate avea altă urmare decât turburarea bunelor raporturi pe cari monarhia caută să le întrețină cu statele învecinate.

Nu e deci mirare, dacă organul guvernamental *Pesti Hirlap* se simte necesitat să facă în prim-articolul său din urmă următoarea constatare:

„Afară de creditul parlamentar suplimentar de 30 milioane, a trebuit să mai înghitim o serie întreagă de *insulte*, și — fiindcă așa 'i-a plăcut contelui *Goluchowski*, ministrul de externe — a trebuit să suferim, fără îndrumare la ordine, și vorbirea deputatului austriac *Vassilco*, care a încercat în contra noastră nu numai poporațiunea valahă de pe teritorul maghiar, ci și *irredenta* din România”.

Estă bilanțul politic al delegațiunilor pentru Maghiari. Un *credit parlamentar*, de 30 milioane, și un *discredit parlamentar* de... câte milioane?

Nici ei nu ar ști spune!...

Sibiu, 28 Maiu n.

La temniță! Se știe cum tribunalul din *Tirgul-Mureșului* a condamnat doi învătători români pentru „*Doina lui Lucaci*”, tocmai când oficerii români își petreceau la Brașov...

Pedeapsa ce li-s'a dictat era de 100 fl. amendă, eventual 10 zile temniță.

Condamnații, d-nii *Avram Giurgiu* și *Andrei Rusu* au dat recurs. Tabla regească a adus acum sentența sa și a *mărit* pedeapsa dictată, formulându-o în 14 zile temniță!

Așa se vede, că le place să aibă necontentii oaspeți români în temnițele ungurești!

Dl *Avram Giurgiu*, precum aflăm va apela această sentență, prin dl avocat *Dr. Amos Frâncu*, la Curie.

Fiume. Guvernul maghiar în loc de-a împăca pe Fiumani prin o procedură justă și loială, recunoscându-le drepturile naționale ce le compet, toarnă ulei pe foc. Din *Fiume* se scrie, că guvernul voește a înfrânge și a *resuma* (megtorolui) rezistența Fiumanilor și spre acest scop guvernatorul *Szapary* a fost însărcinat a lua măsurile necesare. Mai departe se anunță, că ministrul de interne *Perczel* a somat primăria din Fiume să-i transpună catalogul amplotaților și învătărilor *orășenești*, în care să se specifice *calificația și competența* fiecăruia. Ordinațiunea aceasta a produs o consternație uriașă în Fiume și autonomiștii cred, că guvernul vrea să reglementeze pe amplotații autonomiști, pentru că s'au opus planurilor de maghiarizare ale guvernului, ceea ce de mult se vorbea prin Fiume. Cercurile autonomiste sunt informate, că guvernul are de gând a *transfera în Ungaria pe amplotații autonomiști*.

Estă în lumină adevărată tendința depotice ale „*liberalilor*” noștri guvernanți.

Ungurii și bar. Vasilco.

— O voce „cavalerescă” —

Estă o voce din presa maghiară despre pășirea baronului *Vasilco* în delegațiuni. Este o voce a „*cavalerestei*” națiuni, după modelul „*Pichler-Olay*”. O dăm fără comentariu din *Bud. Napló*:

„Baronul *Vasilco*, care s'a prezentat ca „*Valah din creștet până 'n tălpi*”, a criticat în ședința publică a delegațiunii austriace politica de naționalități a Ungariei... Prin asta bar. *Vasilco* a comis un amestec în afacerile interne ale Ungariei. Această „*neghiobie*” a sa n'a fost dojenită nici de președintele delegațiunii, nici nu s'a revoltat măcar un singur delegat în contra ei, deci întreaga delegație austriacă și indirect întreaga parlament austriac și întreaga Austrie s'au făcut culpabile ca complici. Dacă însă delegația austriacă n'a respins „*atentatul*”, vrea să-l respingă „*Buda-pesti Napló*”, care se crede a reprezenta opinia publică maghiară.

„Nici dl *Vasilco*”, zice, „nici nimenea altul în Austria n'are nimic de a face cu aceea, cum tractează politica maghiară cu naționalitățile acestei țări. Le tractăm așa, cum ne place nouă: de le glugulim, sau le per-

secutăm; de le suferim, sau le asimilăm, nimeni în afară de granițele Ungariei n'are să se amestece”.

Zice apoi, că parlamentul unguresc nu s'a amestecat nici-odată în afacerile interne ale Austriei, unde Neamțul stă pe gâtul Slavului, ear' Slavul pe al Neamțului. Ungurii pretind din partea Austriei tot această atitudine cu privire la afacerile interne ale Ungariei, dar' dl *Vasilco* totuși s'a amestecat în politica de naționalitate a statului ungar. *Vasilco* a criticat faptul „*oprirei tirgului valah dela Blaj*”, dar' despre această oprire guvernul unguresc e dator a răspunde „*numai Dumnezeului său, conștiinței sale și reprezentanței națiunii*”... Dar' *Vasilco* nu se mulțumește cu atât, ci pretinde ca guvernul unguresc să subordoneze politica de naționalități a Ungariei politicii externe a lui *Goluchowski*. — *Nebunie*!”

Dl baron se poartă să și se cetească legile noastre, după cari ministrul de externe li este interzis orice amestec în politica internă maghiară, ear' din contră ministrul președinte unguresc e dator să-și valideze influența constituțională asupra conducerii afacerilor externe. Așadar, dacă există o deosebire în direcția politicii lui *Goluchowski* și între aceea a politicii de naționalitate din Ungaria, atunci *Goluchowski* trebuie să-și acomodeze politica sa politicii noastre de naționalitate, și nu invers”.

„Nu numai România e vecină cu noi, ci și marea împărăție germană, și doară va concede dl *Vasilco*, că monarhia noastră are cel puțin tot atată cauză de a cultiva amicitia Germaniei, ca și pe a României. Și acum privească dl *Vasilco* la cele din Austria; gândească-se, ce se întâmplă acolo cu Nemții, cum îi persecută pe ei de ani de zile politica oficială austriacă. Berlinul de sigur are mai multă cauză de a se supăra asupra Vienei, decât Bucureștiul asupra Budapestei. Și nu-i așa, că Ungaria nici-odată n'a cerut dela *Goluchowski*, ca în interesul monarhiei să pună capăt direcției antigermane a politicii austriace?”

Mai departe „*Budapesti Napló*” constată, că Agenorul *Goluchowski* și ceilalți miniștri comuni au fost de față, când a vorbit dl *Vasilco*, și au tăcut; că ministrul de externe n'a sărit de pe locul său și n'a protestat în contra „*brutalului amestec în politica internă a Ungariei*”. A tăcut, și cu aceasta a aprobat toate neghiobiile lui *Vasilco*. În fine provoacă delegațiunea ungară, ca se facă atenți pe miniștrii comuni, că ei nu pot să fie soți aliați ai celor cari „*insultă națiunea maghiară*”.

Din Lugoj.

— Scrisoare particulară. —

Lugoj, 26 Maiu.

Congregațiunea comitatensă. — Interpelați românești. — Răspunsuri ungurești. — Reprezentanta orășenească.

Am văzut că ați anunțat pe scurt despre congregațiunea de primăvară a comitatului nostru. Lucrurile petrecute cu acest prilej sunt din punct de vedere românesc destul de importante ca să le cunoască toți Românii mai deaproape.

Estă de ce îmi iau eu sarcina a vă da un scurt raport.

Dintre obiectele pertractate în ședința dela 23 Maiu, relevez următoarele:

Schimonosirea numelor.

Dl *Dr. George Dobrin* a interpelat în cauza *schimonosirii* sau mai corect *schimonosirii* numelor de botez, ce o fac organele administrative și judecătorești — fără nici o rațiune, fără nici o îndreptățire, numai de dragul maghiarizării.

Interpelantul dezvoltând chestia din temeiul ilustrează cu exemple ridiculoase (*Ionă*—*Képike*, *Vasile*—*László*, *Achim*—*Ákos* ș. a.) neghiobiile sistemului actual și dorește să știe, au oare organele oficiale îndrumare dela guvern, sau lucră numai de capul lor?

Viceșpanul *Lisek* răspunde declarând, că guvernul nu a dat nici o ordinațiune în această materie, căci „*altcum*” — zice el — „nici numele meu nemaghiar „*Lisek*” nu l'ar fi suferit”. (*Risete*).

Politia în biserică.

Membrul *Coriolan Brediceanu* interpelează în cauza detașării tuturor organelor polițiale prin bisericile române în ziua de 3/15 Maiu. După o introducere, în care arată cât de departe a ajuns sugrumarea libertăților constituționale în Ungaria declară, că e rușine a fi cetățeanul unui astfel de stat polițienesc, și e rușine pentru un guvern, că fără nici o bază să pună pe Români creștini în poziția de a se ruga lui Dumnezeu sub controla poliției ungurești.

Bisericile române — zice vorbitorul — sânt creștine și naționale, dar' sânt totodată cu mult mai valoros factor pentru susținerea ordinei și a moralei publice, decât întreg statul cu legile necreștine și aplicarea lor demoralizatoare; de aceea statul și guvernul ar trebui pus sub carantină, ear' nu bisericile române și cultul lor divin.

Românii creștini de rapt își au bărbății lor glorioși și binemeritați pentru popor, cărți cari păstrează o pietate profundă din adevărată admirațiune și recunoștință, ear' nu la porunca guvernului și a legilor lui. Acei bărbăți sânt *idealiul poporului român*, cari pot fi spaima dușmanilor sei, — dar' cu atât mai mult ne însușește memoria lor și ne deșteaptă dorul de a-i venera și urma.

Cu astfel de apucături polițienesci nu se face altceva, decât că ni-se revoltă simțul creștinesc-românesc și inimile noastre se umplă de mâhnire și indignare și mai mare.

„Voesc dară să știu — zice oratorul — dacă organele polițiale au făcut acest pas nejustificabil la inițiativa proprie, sau la ordinul dlui vicecomite sau al ministrului?”

Viceșpanul *Lisek* răspunde, că el a dat ordinul. Nime nu poate opri pe preoți și poporul să simtă și să arete pietate către bărbăți, pe cari îi țin binefăcătorii lor, dar' au fost avise demonstrațiuni din partea mirenilor în biserici și de aceea a intrat poliția, ca măsură preventivă.

Fișpanul *Lakabffy* zice, că el a dat ordinul viceșpanului, — va se zică ordinul e *dela guvern pentru întreg teritoriul locuit de Români*. Ambii însă constată, că afară de comuna *Heneris* (lângă Lugoj) nicăiri în biserici nu s'a făcut nici o demonstrațiune.

Li-a fost frică însă, fiindcă în apelul din *Foia Poporului* a fost provocat poporul la demonstrațiuni (? Red.) și fiindcă un teolog a vorbit în Lugoj cu ocaziunea serenadei ce 'i-s'a dat din incidentalul căsătoriei sale — contra „poporului sâlbatic”, ce a năvălit peste noi.

Replica dlui Brediceanu.

Membrul *Coriolan Brediceanu* — replică: Așadar e fapt, că organele polițiale s'au prezentat oficios în biserică, ca controlă.

Cu inima plină de mâhnire și scârbă iau act despre această insultă și vă întreb, oare nu o puteați încunajura prin aceea, ca să cereți dela noi informațiuni asupra demonstrațiunilor de cari vă temeți? Căci una se nu credeți! Să nu credeți, că demonstrațiuni în biserici nu s'au făcut de *frica poliției*, căci despre punerea aceleia în mișcare nime cunoștință nu a avut.

De se făcea aceasta, rămânea scutită biserică română de o insultă și libertatea publică de o volnicie revoltătoare.

Casul teologului cu serenada e o umflătură goală, isvorită din nechibzuire.

Casul dela Caransebeș cu stindardul o copilarie. Acestea toate, precum parastatul din *Hezeris* — o comună foarte mică — nu pot fi considerate ca fapte, cari ar rectifica procedeul guvernului, drept-aceea de nou repet indignațiunea noastră.

Alte chestiuni.

După acestea se trece la ordinea de zi. La răspunsul vicecomitelui — membrul *Dr. George Dobrin* vorbește la cauza edificării tribunalului, care e cu totulul miserabil.

Mehadica.

Coriolan Brediceanu vorbește de nou la cauza cunoscută din Mehadica. Comitatul nu voește să ordoneze cercetare disciplinară în contra oficianților administrativi, deși înalta Curie a decretat, că „*raportul exagerat și în parte fals a dat ansă la măcelul acesta*”.

Propune deci și susține cu toată energia, ca cercetarea să se ordoneze. Dl *Dr. George Dobrin* sprijinește propunerea. Cu toate acestea nu s'a primit.

Chestii „vicinale”.

La construirea noilor linii de cale ferată s'a votat pentru linia Hațeg—Caransebeș 180.000 fl., pentru Oravița—Jam 40.000 fl. Părintele *Nicolae Birescu* susținut de *Coriolan Brediceanu* și *Dr. George Dobrin* a desvilit toate incorectitățile întreprinzătorilor și concesionarilor căii ferate *Vérșet—Ilia*, care discuțiune luând dimensiuni mari și provocând mare consternațiune între mameluci — fișpanul fu silit — neputând a combate adevărurile pomete — a promite cea mai extinsă îngrijire — pe viitor.

S'au mai ales vre-o câțiva funcționari și celelalte cauze s'au amlnat.

În reprezentanța orașului.

Măne se va ține ședința reprezentanței orașenești. Aud, că dl avocat *Coriolan Brediceanu* va adresa și primarului o interpelare privitoare la faptul, că poliția a asistat în ziua de 3/15 Maiu în ambele biserici române din Lugoj.

Nu încapă încoială, că distinsul nostru avocat va pune în mod vrednic chestiunea.

Ar fi numai de dorit, ca procedura aceasta deamună și bărbătească a frunțașilor din Lugoj să fie urmată și de frunțașii noștri din alte părți. Severin.

Crisa austro-ungară.

(După „Revue de Paris”).

III.

În timpul celor doi ani cari urmară după căderea contelui *Taaffe* și cari precedară venirea contelui *Badeni*, puterea a fost în mâna unor compari. După demisiunea ministrului *Taaffe*, împăratul formă un cabinet parlamentar din toate partidele care li resturneaza: clericali din centru, membri din clubul *Hohenwart*, Polonezi și din partidul liberal german. Această coaliție monstruoasă se făc și ridiculă, căci coaliștii în lipsa unui program posibil, conveniră ca să lase de o parte toate punctele asupra cărora se deosebiau în păreri: nu rămânea însă nici un punct asupra căruia să fie de acord. Cele 18 luni ale acestui minister se petrecură în eforturi neuzite spre a se da naștere unei reforme electorale, care făc pe autorii ei cei dintâi să deie înapoi de spaimă. La cele patru categorii de alegători existenți — marea proprietate, camerele de comerț, orașe, țeară, — se adăuna o cincia, împărțită și asta în două secțiuni: micii contribuabili, cari plăteau mai puțin de 5 florini imposit, numiau 30 deputați, lucrătorii asigurați contra accidentelor 13; și circumscripțiile electorale din această categorie de lucrători erau așa de bine repartizate, încât una din ele cuprindea partea din țeară care se întinde dela *Ems* până la lacul de *Constanța*, o regiune, pe care expresul o traversează în 16 ore.

Coaliția căzu dela sine; n'a fost nici-odată viabilă. Fusesse încheiată numai în scopul, ca dl de *Plener*, șeful partidului liberal, să ajungă odată ministru: aștepta bietul ocazia de 15 ani! Căzând dela putere, acceptă o sinecură bine plătită, președinția curții de compturi austro-ungarească; 'i-se părea mai bine pentru demnitatea sa părăsirea partidului, decât să-l urmeze în opozițiune. Această tradare ruină partidul liberal în opinia publică și-i prepară înfrângerea. Locul lăsat liber de ministrul de coalițiune a fost ocupat câteva luni de un ministru de afaceri, format aproape întreg din directori generali delegați în funcțiunile de miniștri: poate — că contele *Badeni*, lăsând să dureze provisoratul cu alăbicuile sale, voia să pregătească o intrare triumfală marelui ministru ce avea să-l instaleze la putere.

Marele ministru, când a apărut pe scena politică, în Octomvrie 1895, nu număra, între membrii sei, nici un deputat; se afla astfel, ca fiind deasupra partidelor și hotărât să guverneze exclusiv numai în interesul statului. Declarațiunea sa făcută înaintea camerelor proclamă fără încunjur acest principiu: „*Ministerul este hotărât a călăuzi parlamentul, nu*

a-1 urma". Astfel concluda contele Badeni după- ce făcuse protestațiunile de un respect egal atât pentru drepturile națiunii germane isvorite din superioritatea ei intelectuală și materială, precum și pentru cele ale celorlalte naționalități datorite numărului și istoriei lor. Trecută gese luni și se dovede, că ministerul era mai pe jos de sarcina sa.

Contele Badeni prin naștere, prin educație, prin carieră, prin legături este un Polonez sadea. Fost subprefect la Rzeszow, fost vice-guvernator al Cracoviei, deputat influent în dietă, în fine, dela 1888, guvernator al Galiciiei, el n'a cunoscut nici-odată din experiență decât provincia sa natală; n'a avut a face decât cu o nobilime foarte puternică și cu o fărâmișă lipsită de independența materială și morală.

În Galiciia miseria este enormă și ignoranța fabuloasă; în mijlocul sunt 68% din adulți cari nu știu carte; în districtele orientale locuite de Ruteni, cifra se ridică pe unele locuri până la 96%. Cu toată instrucția obligatoarea de vre-o 30 ani, un milion de copii din Austria nu frecventează nici o școală, și trei părți din acestia se află în Galiciia.

În afară de câteva orașe mari nu se găsește în această provincie nici burghezie industrială și comercială, care se aibă sentimentul forței și al independenței, nici proletariat lucrător.

Provincia a conservat un regim agrar aproape feudal; drepturile feudale desființate dela 1848 pe cale de răscumpărare se zice, că continuă a fi exercitate în mai multe locuri.

Trei milioane și jumătate dintre locuitorii sunt Poloni, aproape de trei milioane sunt Ruteni, cum însă puterea este în mâinile Polonilor, Rutenii nu pot obține să fie tratați pe un picior de egalitate.

La plângerile lor se răspunde cu amenințări, cu interdicții arbitrare și la nevoie cu împușcături. — Într-o asemenea provincie e ușor de a dobândi, pe puțin lucru, renumele de om de stat.

Contele Badeni avea cu dînsul pe pleată în interesul căreia guvernă; avea cu dînsul pe împărat sedus prin atitudinea entusiastă a nobilimei, pe care guvernatorul o puse la picioarele sale, când cu visita expoziției din Lemberg; se gloriifica pentru-că încheiasă un compromis cu Rutenii, ceea-ce, considerând mijloacele galiciene, nu e tocmai greu. Nu era oare omul chemat ca să iee în Austria o putere, care cerea atât fermitate, cât și gingășie? Nenorocirea este, că nu se poate trata cu Cehii și Germanii, ca și cu pe Ruteni.

În Viena și în Praga este o opinie, de care trebuie să se țină seamă și o presă pe care confiscările nu o pot face să tacă.

Contele Badeni și-a făcut iluziuni crezând, că va pute să imiteze pe contele Taaffe. Politica contelui Taaffe îngrămădise dificultățile pentru succesorul său; sfărîmarea partidului liberal, căderea ridicolă a coaliției, promisiunile tradate, așteptările înșelate făcuse partidele și mai exigente și mai intratabile. Din cauză, că contele Badeni n'a înțeles această situație nouă, s'a aruncat într-o aventură băjbăind ca omul prin întunec.

Puterea sa a fost încercată prin două chestiuni capitale; reforma electorală și revizuirea pactului cu Ungaria. A rezolvit rău pe cea dintâi și s'a îndumoliat în cea de a doua.

Legea de reformă din 1896 a imprumutat dela proiectul coaliției ideea unei a cincea curii; această curie însă în moul sistem cuprinde pe toți Austriicii majori de 24 de

ani, fie sau nu alegători privilegiați: în total cinci milioane și jumătate de alegători. Acești 5 1/2 milioane numesc 72 deputați, și pentru cari s'au creat scaune nouă; vechiul corp electoral — 1,730.000 privilegiați în 1891 — continuă să numească 353 deputați: 5402 mari proprietari numesc 85, pe când 5 1/2 milioane de Austriaci nu numesc decât 72. Parlamentul austriac eșit din reforma electorală a contelui Badeni este deci format din 72 reprezentanți ai poporului sau socotiți ca atare, și din 353 notabili, „cari cred foarte serios, că au oare-care drept la mandatul lor". E cel mai extraordinar parlament care s'a văzut vre-odată. (Va urma).

Sărbarea zilei de 3/15 Maiu.

3/15 Maiu în Băsești.

— Scrisoare particulară. —

Băsești, 19 Maiu n.

Ziua libertății naționale s'a prăznuit și la noi, după împrejurări destul de frumoase.

Liturgia s'a slujit cu mare solemnitate, de către reverendisimul archidiacon, Gregoriu Pap, care e peste 83 de ani, și care însuși a luat parte la marea adunare de pe „Oâmpul libertății".

Biserica a fost așa de îndesuită de popor, cum nici la Paști nu s'a văzut.

După liturgie s'a ținut examenul cu elevii școlii din loc, 55 băieți, 40 băiete din școala de toate zilele și 20 băieți și 17 băiete din școala de repetiție. Școala era frumos decorată cu verdeață. Examenul a decurs sub presidenția reverendisimului domn archidiacon fiind de față, afară de dl George Pop de Băsești, părinții elevilor și mulțime de popor din comună, ba și din comunele din jur. Elevii au răspuns foarte frumos din toate studiile prescise în lege și au arătat cel mai frumos progres, delectând pe cei prezenți și cu frumoase cântări și poezii declamate.

După examen reverendisimul domn archidiacon lăudând elevii pentru răspunsurile lor frumoase și corecte, și-a exprimat recunoștință atât d-sa, cât și cei prezenți zelosului învățător Ioan Chira, care cu atâta zel și abnegațiune își împlinește chemarea de învățător.

În urmă au fost lăudați și părinții, cari de bună și dragă voe și-au trimis băieții regulat la școală.

După examen ne-am intrunit la masa dată de bunul nostru patron dl George Pop de Băsești, în onoarea zilei.

Au luat parte la acest prânz festiv toți membrii senatului școlar, primarul comunei și alți fruntași și, ceea-ce a fost mai interesant, au luat parte la masă toți elevii, cari au fost la examen. În decursul mesei ei au cântat împreună în cor cântece naționale, arătându-și recunoștința către dl Pop de Băsești care în anul acesta, așa de sărac în toate, a provăzut cu vipt în tot decursul iernii 50—60 elevi de școală.

Ba a oferit și 25 fl. pentru a li-se procura cărțile de școală.

E într-o adevăr de lăudat câte jertfe aduce acest generos bărbat pentru miseria noastră popor.

În vara trecută fiind morboși de friguri de-ardind toți locuitorii din comună și de prin comunele din jur, pe toți i-a provăzut gratis cu medicină.

În toată ziua se prezentau câte 80—100 și mai mulți de pacienți și tuturor le împărția leacuri și sfaturi.

Bunul Dumnezeu s'a răsplătească jertfa făcută cu darurile sale cele cerești spre binele și mângăierea poporului nostru.

1848.

Cronica anului.

Muncaciul, 13 Maiu.

Femeile de aici poartă inele și brățete numite „unió" (uniune). Aceste bijuterii au forma a două mâini împreunate și poartă inscripția (în ungurește): „Uniune cu Ardealul". (Ellenör, nr. 5, foia).

Cluj, 13 Maiu.

18 Jidovi s'au botezat în confesiunea luterană „fiindcă — zice „Ellenör" — numai astfel se ved asigurati în contra Valahilor". (Ellenör, nr. 5).

Sibiul, 13 Maiu.

Profesorul Frid. Hahn a fost dat afară din slujbă — pentru-că s'a pronunțat pentru uniune. (Ungar. 12 Maiu).

Cluj, 19 Maiu.

Uniunea e considerată nu numai ca inevitabilă, ci ca împlinită. Cu toate acestea se ved și semnele unei agitațiuni în contra ei. Astfel în comuna Rapolt, com. Hunedoarei, poporul a răspuns astfel comisiei exmisă de comitat:

— „Noi n'avem nimic cu regele maghiar, dacă împăratul ne poruncește, ținem cu nemeșii, dacă nu, nu! Dorim să se proclame urbariul din 1847. (B. H., 841).

— Dieta ardeleană — scrie Ellenör — și acum se va ține în redută, deși ar fi fost mai bine să se țină în biserica vre-unei confesiuni, doar' în sala de dans și de altfel destul s'au prefăcut și s'au mascat (elegat álarcokotdák már) și până acum.

Pesta, 20 Maiu.

Sub titlul „A király tanácsadója", („Sfeticul regelui") a apărut, pe cheltuiala guvernului o cărtică populară de Vas. Gereben, prin care se explică noile legi. Cărtica e tradusă în limbile: germană, română, slovacă și sârbească, și împărțită gratis în popor. (Divatlap, 23).

Pesta, 21 Maiu.

În Sibiul, — scrie „Reform" — s'a descoperit o conjurațiune cu scopul să împedecă uniunea pe ori-ce cale, fie și cu vîrsare de sânge. Planul întregii țesături infernale l'a comunicat un Sas ziarului Ellenör din Cluj. Conjurații s'au înțeles, ca se aște pe Români, cu ajutorul Vienei, în contra uniunii Securilor și Maghiarilor.

Cluj, 21 Maiu.

Deputațiunea trimisă în Pesta s'a reîntors referând despre rezultat. Ministerul i-a declarat, că va avé în vedere bunăstarea materială și spirituală a capitalei Ardealului, și prin cei ferate se va nîsul să ridice Clujul în toată privința la rangul capitalei a doua a patriei maghiare.

Viena, 26 Maiu.

Ziarul Öster. Teutschen Zeitung i-se scrie din Pesta: Tinerimea de aici e încă tot în febră. Dacă ar fi atîrnat dela ea, de mult ar fi proclamat republica. Fantaștii tineri, în frunte cu tinerii poeți Petöfi și Vasvári, ar vrea se facă din Pesta Paris, și uită, naivii de băieți, că la aceasta le lipsesc — Francezii...

Cluj, 26 Maiu.

Se vede că se apropie deschiderea dietei. Pe strade trec trăsuri încărcate cu oameni din provincie. Au sosit mulți și dintre deputați. Wesselényi Miklós și Kemény Dénes sînt de câteva zile aci. Năstindu-se când sosesc, nu li-s'a făcut primire. E vorbă că tinerimea pregătește mari ovațiuni lui Wesselényi. — Azi a sosit tinerimea din Săcuime. Călăreții purtau steaguri pentru uniune. Poporul i-a primit cu „eljen-uri în piață.

Seara la 10 a sosit deputațiunea din Pesta. La Ghilău i-a întâmpinat tinerimea. Poporul i-a așteptat la capătul orașului și i-a condus în triumf la hotelul Biasini. Aci i-a salutat Gyulai Pál în numele Clujenilor. A răspuns Székely József, sfîrșind cu cuvintele: „Uniune cu ori-ce preț!" (Erd. H. 273).

Viena, 27 Maiu.

După epistole private sosite din Italia, aici se povestesc următoarele:

Generalul Radezky voind să cruțe vieța moștenitorului de tron Francisc Josif în preajma luptei de lângă S-ta Lucia a voit să-l pună într-un loc sigur.

Tinărul Archiduce s'a supărat și a zis: — Știu că azi un Archiduce nu are mare importanță, dar' e nedreptate, dacă nu i se permite nici măcar a-și expune vieța.

Bătrânul general pîtruns de aceasta a luat pe tinărul prinț cu sine în luptă; în ploaia de gloanțe a rămas însă neatins.

Cluj, 27 Maiu.

Székely József, membru al deputațiunei pestane, sosită aici, a scris niște strofe cu titlul: Pe peatra Craiului. Eată două din ele: „Să arborăm steagul maghiar, — Aici pe peatra Craiului, Spiritul unirei planează — Pe steagul tricolor.

Frății își dau mîna; Peatra craiului se dărimă, Și pe pămîntul maghiar, până la București, filiaie steagului tricolor.

Războiul ispano-american.

Flotele dușmane.

Știrile, despre aflarea și mișcarea flotelor spaniole și americane sînt contrazic. Din Madrid se depeșează, că admiralul Cervera se află tot în portul Sant-Jago de Cuba, unde așteaptă sosirea flotei de rezervă. Știrea aceasta o susține și un corespondent din Madrid al lui Central News, care a intervievat pe Sagasta. Bătrânul ministru a zis, că Cervera se află la S-Jago și e preamatur a vorbi despre o luptă maritimă.

Americanii, se vede, că au planul de-a bloca flota lui Cervera. Din Key-West se depeșează, că Sampson a părăsit, cu mai multe vapoare de cl. I, Havanna și a plecat spre Sant-Jago.

Tot asemenea a înștiințat Schley guvernul din Washington, că el cu flota volantă se află în fața portului Sant-Jago.

În Madrid asemenea au știți, că vapoarele americane se adună în jurul portului Sant-Jago și a insulelor din jur, și că Americanii au intenția a ataca pe admiralul Cervera.

Filippinele.

Din San-Francisco se depeșează, că expediția, cu destinația pentru insulele Filippine a plecat de acolo. Au plecat 2500 de oameni, cu muniție și proviant pe mai mult timp.

Din New York se depeșează, că ziarul Tribune de acolo are informațiunea, că Americanii sînt decise a ocupa insulele Filippine și Puerto-rico. În vederea acestora în oficiul de marină s'au desvolat o activitate febrilă pentru a transporta trupe la cele două insule.

ASTRA.

Convocare.

P. t. membrii despărțimentului V. Săliște, precum și binevoitorii și spriginitorii „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român", sînt invitați a participa la adunarea generală a despărțimentului, ce se va ține a treia zi de Rosalii, adică în 7 Iunie a. c. st. n., la 11 ore a. m., în comuna Apoldul-mic, pe lângă armătorul

Program:

1. Deschiderea adunării generale prin președintele despărțimentului.
2. Apelul nominal.
3. Raportul general al comitetului și proiectul de buget pro 1899.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea obiectelor de sub punct. 3.
5. Exmiterea unei comisii pentru acuvirare de membri noi și încasarea de taxe.
6. Designarea unei comisii pentru premiarea cultivătorilor de legumi.
7. Disertațiuni.
8. Raportul comisiei de sub punct. 4 și 5.
9. Alegerea alor 2 reprezentanți ai despărțimentului la adunarea generală a „Asociațiunei".
10. Eventuale propuneri întru promovarea intereselor „Asociațiunei".
11. Alegerea comitetului pe un nou period de trei ani.
12. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal.

Din ședința comitetului despărțimentului V. Săliște, ținută la 9 Maiu 1898.

Constantin Hertia, Dr. N. Calefariu, notar. v.-director.

CRONICĂ

Sibiul, 28 Maiu n.

Neorolog. Eduard Albert Biels, o venerabilă figură a Sibiului, a răposat în noaptea de 26 Maiu, în vîrstă de 72 ani. Răposatul a fost consilier regesc, inspector de școale în retragere, membru al academiei din Budapesta și membru onorar al „Asociațiunei" noastre.

„Foala Poporului". Azi a apărut nr. 21 al Foii Poporului cu următorul bogat cuprins:

Pentru noi, primul articol, în care se arată cum chestia română e apărută în Belgia, în Paris și în delegațiuni.

Entrefilele: Causa română în Belgia, Viitorul nostru (cartea lui Loiseau). Sistemul de alegere al guvernului. Dela Ligă. Tăria

FOIȚA „TRIBUNEI".

Impresiuni dela 3/15 Maiu.

Închipuiți-vă, că dimineața ne-au băgat în jug, toată ziua ne-au mînat, și acum când veni seara, numai pentru aceea ne iau jugul de pe cerbici, ca să ne omoare. Bărnufiu.

Dacă e să fac caracteristica măreței zile, ar fi să zic, că a fost un vis doșos de jalnic, care nu fuge îndată, ci în mod tainic își cuprinde trupul și treaz fiind; o amintire pătrunzătoare, ce îți leagă sufletul cu o amintire în veci neștersă.

Sosit-ai zi sfîntă cu mari nădejdi așteptată, dar' tristă, doioasă moștenire ne-ai lăsat. La voi mă duc gândul, cei-ce ați pecetluit cu numele și sîngele vostru ceea zi sfîntă. La voi vin scumpi martiri, ca prin plîngere să-mi ușurez inima, de durerea ce o sfîșie.

Cum voi prăznui pomenirea voastră, când toți și toate o opresc? Unii, din cei-ce vă sînt urmași, pismuindu-vă faptele, nu vreau nici de nume să vă audă.

„În nici un loc să nu fie folosită biserică de loc de demonstrațiune politică", — gîce unul, — dar' milenial el striga cel din-

tăiu să-l sărbătorim cu cântări patriotice și predici ocazionale.

„Prin urmare nu este iertat a se profana sfînta biserică", — zice altul. — Ear' echoul răspunde: profanatu-le-ai sfînțiile voastre și cu câte 3 circulare milenare, tocmai acum doi ani.

Alții, unelte armate ale puterii brutale cutrieră des de dimineață stradele, ear' cerul plîngînd face și mai jalnic pomenirea voastră.

Și totuși sufletul meu se sbate și cearcă să aște modul cum să vă prăznuesc.

Ascult șoapta tainică a inimii, ce mă îndeamnă e merge la sfîntul lăcaș, căci e ziua Domnului, și e ziua voastră, ascult sunetul aramei din turn, ce în mod tainic cheamă pe creștin la rugă sfîntă. Aici în biserică voi gândi la voi, aici mă voi ruga pentru odihna sufletului vostru.

Cele dintăiu ființe mișcătoare pe strade sînt gendarmii, aceste frêne, cu cari se ocărmuește țeara ce o locuim. Privirile lor îndreptate spre casa parohială, ear' pașii și ai lor spre sfînta biserică. Căntărețele primăverei dau mîrire lui Dumnezeu prin căntecele lor; creștinul mișcat de pilda lor se apropie de sfîntul lăcaș. De departe lucesc sulilele lor, și aici gendarmii.

Dar' ce e oare? Abia sosiți nu întră în sfînta biserică, ci repede în pași iuți coboră

colina, se apropie de casa comună, își mai iau un tovarăș, fost servitor la o curte, domnească și repede părăsesc comuna. Vor fi aflat ce caută? — mă întrebam; au dat de o mare primejdie ce amenință statul, au prins veste de vre-un trădător de patrie?

Nici una, nici alta.

Cercetînd cauza, aflu, că preotul, ca să nu atingă simțămîntele patriotice ale Maghiarilor, (comuna e mixtă româno-maghiară), și ca să se poată ruga în tîgîne, în aceea zi servește în a doua comună (îlie), care e curat românească.

Așadar' azi nu aici servește preotul. Din nou îmi aud șoapta sufletului, ce mă silește a nu lăsa o zi atît de sfîntă, fără de a le zice barem un „În veci pomenirea lor", și asta în sfînta biserică.

Plec.

Mare asemănare aflu între starea actuală a noastră și cele-ce se întîmplă în natură.

Nori negri întunecă orizontul ceresc amenințînd cu tunete și trăsnete. Trăsnete și fulgere sînt îndreptate și spre orizontul românismului, amenințînd cu fnecare povoiul maghiar. Îmi vin în minte pătrunzătoarele cuvinte ale ângerului libertății române: Închipuiți-vă, că dimineața ne-au băgat în jug, toată ziua ne-au mînat, și acum când veni seara, numai pentru aceea ne iau jugul de pe cerbici, ca să ne omoare. De 50 ani, un

nou jug ne apasă, 50 de ani au brăzdat cu noi: ear' acum când veni seara, ca să prăznui marea zilei de acum jumătate veac, și glasul rugător vreau să ni-l omoare, și sfîntele rugăciuni ne sînt păzite, vrînd ca lăpădănu-ne ce avem mai scump, să ne lege limba și sugrume legea străbună.

*

Am sosit la țîntă.

Ce privilegii! Preotul în vestminte negre, semn că servește pentru morți, tocmai eșia cu sfîntele daruri. Poporul e în genunchi, numai o figură sarbădă sta drept, ca cunoscutul dobitoec între oi. Gendarmii în jurul bisericei, așteptau avizul spionului din lăuntru, ca la vreme de lipsă se facă rînd.

Nici-odată „Cu sufletele dreptilor" nu 'mi-s'a părut așa jalnic cîntat ca azi. Drepti au fost, și pentru dreptate luptatu-s'au. Multumită poruncilor saboiste și mironiste, predilele nu au tractat nimic despre marea zilei.

Dar' ce e afară? Se aude sgomot și se alternează „sochicu"...? nem,... „sochicu" nem.

Sbirul de afară gîndia, că preotul preamărește poate pe lăncu și soții, — celalalt zicea nem... nem. Unul, care știa numai ungurește, zicea „szakitsuk", să-l întrerupem. Celalalt se opunea.

Liberalismul lor poate să se extindă și până acolo, să întrerupă o cuvîntare biseri-

cească, ce se vede, se și întempla, dacă nu pricepea al 2-lea că nu e vorba de martiri...

nem... nem.

Liturgia finită, mă depărtez liniștit cătră casă, liniștit în lăuntru, men, că și după atîtea pedeci eppur' si muove! vorba „Tribune", totuși am sîrbat; am sîrbat așa cum am putut, dar' am sîrbat.

Nu am ridicat stindarde tricolore, — căci nici din casă n'aș fi putut eșii cu așa ceva, — dar' cătră 2 ore după amezai cerul a arborat un mîndru curcubeu, sus, așa de sus, că nici Bánffy nu l-ar fi putut trînti jos.

Nu știu de nu se va porni cercetare?... Ziua trece; crăișorul zilei se culcă și a doua zi răsare într-un mîndru câmp albastru.

Ear' albastrul e credința!

Sora.

Aforisme politice

— Una la zi. —

Un reformator trebuie să înainteze constant în cariera sa și nu i-e permis a se lăsa a fi sedus prin laude și nici descuragia prin calumnia. El n'are lipsă de laudă. Ea mai bucură exclaima: „Vai de el dacă toată lumea vorbește bine despre el".

Brougham.

noastră. Lupta în congregațiuni. Aniversarea uniunii.

Sărbarea națională de 3/15 Maiu (raport). — 1848: Cronica anului (19—27 Maiu). Scrieri: Producția sodalilor din Sibiu. Din lume: Războiul ispano-american. — Gladstone. — Cursuri economice pentru învățători.

În față: Înainte, (din „Cămpul libertății”). Poezii populare: Din Moșna de Vich. Golești, Din Șeica-mare, de Ilie Găban.

Ilustrație: C. I. Stăncescu, cu text. — Ștefan-cel-Mare, de George Cătană (cărțile aparute).

Partea economică: Câmpurile bătute de grindină. Povești despre stăpînire peronosporică etc. 6 Sături economice. Negoț românesc: În atenția „Concordiei” din Sibiu. Locuri bune pentru neguțarii (Arpaș-inf.) Știri economice. Din traista cu povești. Statutele „Societății junimiei” din Băba (urmăre).

Țara noastră, de Silvestru Moldovan. Zărandul și Munții Apuseni: La Fântânel, Valea Someșului-Rece.

Cronica (5 coloane), Loc deschis. Posta redacției.

Atragem atenția clasei noastre inteligente, rugându-o a sprinzi și a recomanda la iubiiții noștri țărani această foie, redactată anume pentru trebuințele țărânului român.

Examenale în tractul protopresbiterial al Aradului — după cum ni se anunță — se vor ține în zilele dela 30 Maiu nou până în 30 Iunie n. în ordinea următoare: Arad (30—31 Maiu, 22—23 Iunie). Sobotel (7 Iunie). Cicir (11 Iunie). Măndrului (12 Iunie). Micălaia (14 Iunie). Torna (16 Iunie). Bataina (16 Iunie). Peșca (19 Iunie). Semlac (26 Iunie). Șeitin (27 Iunie). Nădlac (28 Iunie). Cenad (30 Iunie).

Superstiția Ungurilor. Dacă s'ar fi întemplat înainte de doi secol, ceea-ce s'a întemplat acum în comitatul Veszprim, nu ne-am mira. E caraghios însă, că la finea secolului nostru, când realismul e așa lăsat, Maghiarii, „poporul ales și cult” s'ar fi superstițioși ca în comuna Nagy-Vassony, unde zilele aceste a fost o adevărată răscoală pentru un cadavru. Casul este următorul: Nu de mult a murit acolo un anumit Humer. Mama lui a voit acum să-l transporte la Ischl, cu concesione ministeriale. Medicul cercual s'a și prezentat să fie de față la exhumare. Sătenii însă s'au revoltat, căci e credința în popor, că dacă s'au exhumază un mort, bate gheața tot hotarul. Mare mulțime de oameni s'a adunat să împedecă exhumarea. Gendarmeria a întreprins, dar nu a ajutat nimic, căci poporul adunat voia să lovească în cap pe capelanul catolic, care era să facă rugăciunea. Într-aceste întreagă comuna s'a pus pe picior, cu coase și ce le-a venit în mână. Gendarmii s'au folosit de armă, câțiva oameni au fost răniți, iar unul omorât. S'a recuierat un batalion de soldați să liniștească poporul sălbătic în furie.

Pascetti se mută. Deputatul Pascetti a dat declarație, în care spune, că va părăsi palatul parlamentului, locul de scut de până acum, din respect față de pregetivele parlamentare, cari au fost atacate.

Ucișag prins. Săptămâna trecută după-am am amintit intrunul din nrii trecuți, a fugit din temnița din Sibiu un ucișag ungur, Dezzi Aladár. S'a făcut mare hăisă după el și gendarmeriei i-a și succedat să-l prindă în comuna Șugag. Mercuri a fost internat de nou în temniță, unde sigur va fi pus sub îndoită pază.

Gărdos achitat. Ieri a gădit Curia achitarea totală a inginerului Părdos, din Pesta, despre care la timpul seu am scris și noi. Gărdos a fost acuzat că i-ar fi înveninat nevasta, și tribunalul îl condamnase la arest pe viață, dar tabla l-a achitat, iar curia a aprobat sentența tablei.

Florini falși. De un timp încoace funcționarii de postă află aproape în fiecare zi între banii încuși, mulți florini falși. Pe ei se află scris anul 1879, sunt mai ușori ca cei veritabili și colorarea lor este mai surie. Să presupune, că falsificatorii s'au din Ungaria.

Primadonă cu tren separat. Madame Melba, priveghitoarea Americaniilor, a întreprins de curând o călătorie prin Statele-Unite, cu o mică trupă de cântăreți. Trupa a făcut călătoria cu un tren închiriat, ceea-ce în America nu este noutate. Chiria trenului pe 8 săptămâni a fost 2500 dolari. Afară de aceasta speșele celelalte, funcționarii trenului, cărbunii, etc., toate acestea au dat suma de 4170 dolari, adică 10.425 fl. Speșele aceste de călătorie nu s'au însă tocmai mari în comparație cu venitele uriașe ale primadonei. E destul să amintim un singur cas din aceste venituri. În San-Francisco, cu ocazia unui concert, a încasat suma de 25.000 fl. În America se dau ușor banii, căci s'au de unde.

Vapor onfundat. Din Calcutta se anunță o mare nenorocire. Vaporului societății brit-indice „Lindula” i-s'a rupt turbina în calea spre Rangun. S'a legat apoi de vaporul aceleiași societăți „Mekka”. În drum însă s'a rupt și legătura. Vaporarele s'au ciocnit cu o așa vehemență, încât „Mekka” s'a onfundat. Căpitănel și încă vre-o 60 de oameni s'au înecat.

Petiția lui Dreyfus. Presidntul Republicii, Faure, a primit zilele acestea o scrisoare din insula Dracului, în care Dreyfus își cere revizuirea procesului seu. Faure a transpus afacerea ministerului de justiție.

Atragem atențiunea cetitorilor la inseratul de pe pag. 4 a parfumeriei Meltzer.

Știri mărunte. Din mai multe părți ale țării vin știri de furtuni, ghiță și ploii mari.

— În locul ducelui Aumale, a fost ales de membru la Academia franceză Guillaume, directorul academiei franceze din Roma. Zola n'a primit nici un vot.

— Banca engleză și băncile din Helveția au scăzut interesele cu un jumătate de percent.

Abonament lunar

— cu prețurile din capul foii —

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

VIEAȚA SOCIALĂ.

Din Făget.

Societatea de lectură a inteligenței române din Făget și jur, invită la petrecerea de vară ce o va aranja Luni (a doua zi de Rosalii) 6 Iunie st. n. a. c. în dăbrava Făgetului „Dealul-Popii” (drumul Capolnaș). Venitul este destinat pentru augmentarea bibliotecii. Începutul la 3 ore după amiază. Prețul de intrare: de persoană 80 cr., de familie până la 3 persoane 1 fl. 50 cr. Sebastian Olariu, președinte. Toma F. Haneșiu, v-președinte. Gregoriu Micula, cassar. Axentie Gaita, Dionisiu Feneș, Fabiu Dobrea, Adrian Olariu, Iulian Jurca, Valeriu Florescu, Dr. Ioan Popovici, Inocențiu Bogdan, Traian Unipan, Petru Vasilon, Sabin Bogdan, Vasile Nicorescu.

ECONOMIE.

Revistă economică.

X.

— 27 Maiu n.

Economia Ungariei. De curând a apărut ultimul volum al dărei de seamă dată din prilejul expoziției millenare. În acest volum se cuprind datele referitoare la economia Ungariei și pentru-ca să se răspundă la întrebarea, dacă Ungaria a progresat sau nu pe terenul economic, se face în volumul amintit o comparație între stările din trecut și între stările de azi.

La început expune progresul dela 1848, dar mai ales dela 1867 până în ziua de azi. Începând cu populația constată, că se arată un creșcământ îmbucurător. În privința instrucției încă s'au făcut mari progrese, căci până-când la 1869 erau 13.789 școale populare, la 1896 au fost 16.884. Școalele medii la 1867 erau cercetate de 36.569 școlari, iar la 1896 de 55.367.

Producțiunea agricolă în general luat a crescut foarte mult. Producțiunea vinului însă a scăzut mult, căci pe când la 1885 era în valoare de 62.9 milioane fl., la 1892 abia a rămas de 16 milioane fl. Numeric mai puțin a progresat creșterea viteilor.

Pe terenul industrial și comercial progresul este mai mare ca pe cel al agriculturii. Industria și se înmulțește foarte mult. A crescut producțiunea zahărului, spiritului și a berei. Mijloacele de comunicație încă s'au înmulțit foarte mult. La 1868 posta ungăară avea 1337 oficii, la 1896 de 4558. Bușola dezvoltării industriale este cu deosebire consumarea cărbunilor de peatră, care la 1868 era numai de 7 milioane fl., pe când la 1896 se urcase la 56.7 milioane fl.

Suma banilor depuși spre fructificare a crescut dela 72.6 milioane fl. (la 1867) la 707 milioane fl. (la 1896).

Din toate aceste s'ar pute crede, că progresul economic al Ungariei e foarte mare, ba aproape vertiginos. Dar pîntr-unul lucrurile mai bine și făcând asemănare cu progresul celorlalte state, trebuie să se constate, că nu are loc bucuria prea mare. Căci progresul Ungariei își are și părțile sale întunecoase.

Din aceste amintim famulțirea enormă a datoritiilor de stat, a căror atribut trist este dărea aproape insuportabilă. Apoi datoritiile cetățenilor s'au înmulțit îngrozitor, ceea-ce trist o adevărate numărul mare al schimbarilor de proprietari de moși, licitațiile zilnice și bancrotele dese.

În fața acestei situații grave un singur mijloc de scăpare mai au cetățenii Ungariei și anume dacă își vor uni forțele de muncă prin asocieri. (Va urma).

Tribuna Literară.

Informațiuni.

„Enciclopedia Română”, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociației pentru literatura rom.” și cultura poporului român de Dr. C. Diaconovich. Editura W. Krafft, Sibiu.

A apărut fasc. 8, care cuprinde articolele Calahorra—Cavaignac, între cari un bogat material de interes special românesc. Amintim dintre articolele biografice: Calimah, Calinescu, Calinic, Calomfirescu, Câmpineanu, Cantacuzin, Cantemir, Căpităneanu, Dr. Capșa, Caragea, Caragiale, Carol I., Cărnul, Carp, Catargiu, etc.; iar dintre cele geografice: Călărași, Căldărușani, Călimănești, Călugăreni, Cămpeni, Cămpina, Cămpulung, Caracal, Caransebeș, Caraș-Severin, Carpații, etc. Afară de aceste mai sunt tratate în fasc. de față numeroase materii cu deosebită considerare la stările poporului român, s. e. valoroasele art. de igienă de Dr. Felix (Casa, carantina, canalizare, etc.). Cartea funduară (Cosma), Calea ferată (Pucariu), Capitalul (Bunea), etc.

De interes este anunțul editorului, că cel mult în August a. c. se va termina volumul I. (fasc. 1—10) și că pentru compactarea acestuia a procurat scoarte speciale, lucrute cu mult gust artistic în un format corespunzător caracterului publicației. Prețul scoarțelor, inclusive trimiterea recomandată, face fl. 1 — de volum, (pentru România lei). 2.50

La abonamente nou se recomandă a comanda volumul I. compactat, cu rambursă. Volumul compactat, franco, costă fl. 11.80 (pentru România lei 30.)

„Enciclopedia Română” se publică în 3 volume mari, a 10 fasc. de câte 6 coale de tipar și se poste abona la editorul W. Krafft în Sibiu, cu prețul de fl. 10 de volum, care este a se achita anticipativ. Pentru România deposit general la Storck & Müller, București, iar prețul 25 lei de volum.

Anuarul I. al „Societății pentru crearea unui fond de teatru român” a apărut la Brașov, edat de comitetul societății. Cuprinde istoricul pe scurt al societății până la adunarea dela Brașov (1895), scris de președintele I. Vulcan, iar cum cu adunarea dela Brașov se începe o eră nouă, această adunare e luată de deosebită înălțare, apărând hotărârea dela Orăștie. Se dă cuvântul președintelui, raportul comitetului, procesele verbale ale ședințelor adunării și „Voci de presă”. Aceleași despre adunarea dela Făget (1896), apoi în urmă lista tuturor membrilor dela înființarea societății până la adunarea dela Orăștie.

Bibliografie.

„Liga Română” despre „Luptele Românilor”. „Liga Română” serie următoarele despre broșura noastră „Luptele Românilor”: „Tribuna” din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură „Luptele Românilor”, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl. Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într-un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7—8 ani încoace. În această residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de orice balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, ea devine și atractivă.

Aceste calități nou vor face de siguri ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindenea. Mai ales însă în România, unde trecutul chestiei transilvane

e foarte puțin cunoscut. De aceea oși recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu darul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl. Val. Magdu: „Iorghina”, cântec popular de prin părțile ungurene și bănățene (evintet); „Dorile o dorule”, cântec popular de sub podgoriile aradene (evintet); „Nuacș”, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „Foate verde tiriplic” cântec popular de pe șesul Bârsiei (evintet). Se află de vânzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” de la noi a știut să-l încrețe și gustat deja de cetitorii știți, căci în „Tribuna” s'a publicat mai înainte. Vorba era numai, ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate printr'un număr de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură s'ar trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Sosii în Sibiu.

În 28 Maiu n. 1898.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Ederer, vice-olonel din Cluj; Kolman, jude de tribunal din Alba-Iulia; Nagy, consilier de magistrat din Timișoara; Serafin din Berdorf, Fischer din Franzenthal, Gerasim din Căneni, Binder din Brașov, Brettschneider din Ghimeș, Seidel, Ionas, Fischer, din Budapesta, Schön, Heufel, din Viena, comercianți.

Hotel „Meltzer”: Nagy, privatier din Odorheiu; Scheer, invetător din Mercurus; Ionescu, pielar din Pitești; Wagner, comerciant din Sebeș-săseșc.

Hotel „Habermann”: Hardt, Pillner, chelneri din Mediaș.

DR VULIA,
medic curant la
Băile Herculane (Mehadia)
a început [1191] 1—3
consultațiunile obișnuite.

Medic român în Karlsbad.
Med. univ.
Dr. Nicolae Comșa.
KARLSBAD,
[1081] 18— „Weinhaus Sprudelsasse.”

Medic român în Karlsbad.
Med. univ.
Dr. Romulus L. Craciun,
medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clinica dlui consilier de curte prot. Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Maiestatea Sa Împăratul etc. etc.

Ord. din 1 Aprilie — 1 Octomvrie dela orele 6—9 a. m. și dela 3—5 p. m. în Muhlbadgasse, casa „Schwarzes Ross”.
[899] 24—

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Maiu n. 1898

Sămînțe		Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pînă		dela	pînă
Grâu							
Bănățesc vechiu		75	—	—	76	—	—
Grâu dela Tisa		75	18.35	18.45	76	18.55	18.60
Grâu „Pesta”		75	18.39	18.49	76	18.50	18.55
Grâu de Alba-Reg.		75	18.35	18.50	76	18.60	18.65
„Bacica”		75	—	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord		75	—	—	76	—	—
Sămînțe, vechi ori noue			Sotal		Qualitate per Hect.		Prețul per 100 chilogr.
							dela pînă
Săcară					70—72		9.40 9.50
Ora			de născut		60—62		—
„			de vînat		62—64		—
„			de hure		64—66		—
Ovș					89—41		7.60 7.90
Cucuras (porumb)			hămăș.				5.60 5.65
„			de uleac				5.55 5.60
Maia							—
Hirșă							—
Săcăt pe hămăș.	Grâu	Sept.-Oct.					
	„Cucuras	Mart.-Iun.		13.80		13.85	
	„	Iulie-Aug.		5.58		5.62	
	Ovș	Mart.-Apr.		—		—	
	„	Oct.		—		—	
			Sotal		Qualitate		
							dela pînă
Produse diverse							
			Sotal				
							dela pînă
Prețul pe 100 chilogr.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească					
	„	roșie					
	Olea de rap.	rafinat					
	Uns. de porc	dela Pesta		64.50	65.50		
	„	dela țeară					
	Sămină	sventată					
	„	afumată		60	61		
	Său						
	Frane						
	Liotar	alavon, nou					
„	bănățesc						
Miere	brută						
„	galbînă străcurată						
Oară	de Rosenau						

Cursul pieții din Sibiu.

Din 28 Maiu n. 1898.

Hărtie-monetă română	Cump.	9.43	vend.	9.55
Lire turcești		19.10		19.25
Imperiali (15 R. aur)		127.50		128.50
Ruble rusești 100 a		5.60		5.66
Galbeni		9.51		9.56
Napoleon-d'ori		58.60		59.
100 Marce germane		11.94		12.06
Livre sterling				

Bursa de Budapesta.

Din 26 Maiu n. 1898.

Renta de aur ung. 6%		—
„ ung. val. cor. 4%		100.25
Imprumutul căilor ferate ung.		121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)		122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)		102.—
Bonuri rurale ung.		98.—
„ croate-slavone		99.—
Obligațiunile desp. regalilor		101.50
Imprumut cu premiu ung.		166.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		140.—
Renta de hărtie austriacă		102.50
„ de argint austriacă		102.25
„ de aur austriacă		123.50
Losuri austriace din 1860		160.25
Acțiunile băncii austro-ungare		955.—
„ de credit ung.		—
„ de credit austr.		—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”		102.—
Argintul		5.69
Galbeni împărătești		5.65
Napoleon-d'ori		9.54
Mărci 100 imp. germane		58.50
London 10 Livres sterlingi		120.50

Bursa de Viena.

Din 26 Maiu n. 1898.

Renta de aur 6%		—
Renta ung. v. c. 4%		100.20
Imprumutul căilor ferate ung.		122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)		101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)		121.60
Bonuri rurale ung.		98.—
„ croate-slavone		99.—
Imprumut cu premiu ung.		166.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		150.—
Renta de hărtie austriacă		102.45
„ de argint austriacă		101.80
„ de aur austriacă		123.30
Losuri austriace din 1860		160.25
Acțiunile băncii austro-ungare		955.—
„ de credit ung.		—
„ de credit austr.		—
Argintul		5.68
Galbeni împărătești		5.65
Napoleon-d'ori		9.54
Mărci 100 imp. germane		58.55
London 10 Livres sterlingi		120.45

Bursa de București.

Din 14 Maiu v. — 4 ore p. m.	Cassa	
Renta rom. per 1875 5%		100
Renta română amort. 5%		97
Renta (Schuldverschreib)		09
Oblig. de stat C. F. R. 6%		—
Renta rom. Rural. conv. 6%		100
Imprumutul municipal 5%		97
Scrisuri func. rurale 5%		—
Idem urbane 7%		—
„ 6%		102
„ 5%		87
Banca Națională (100 lei v. intr.)		1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. intr.)		420
Soc. de Asig. Naț. (200 lei v. intr.)		467
Soc. rom. de reasig.		118
Soc. rom. de con. (250 lei v. intr.)		106
Oblig. Cassei Pensionilor		280
Agio		—

Schimb:

London 8 luni		—
„ cek		—
Berlin 3 luni		—
„ cek		—
Viena		—
Agio		—

Cofetărie și cafenea „Sub arini“.

Anunț de deschidere!

Am onorul a aduce p. t. publicului la cunoștință, că la 29 Maiu st. n. a. c. (Dumineca Rosaliilor apusene) voi deschide o nouă

cofetărie și cafenea cu verandă de vară

în promenada de sub arini (mai înainte locuința grădinarului societății de înfrumusețare).

Recomand onorabilului public acest plăcut loc de petrecere, asigurându-l că voi servi cu prăjituri bune, excelente răcoritoare de tot felul, precum și beri, vinuri și ape minerale pe lângă mâncări reci, cu aceleași prețuri, ca și în localul principal din strada Cisnădiei nr. 19.

Cerând spriginul onorabilului p. t. public pentru această nouă întreprindere se recomandă

cu distinsă stimă

Berthold Frentz, cofetar.

[1211] 1-3

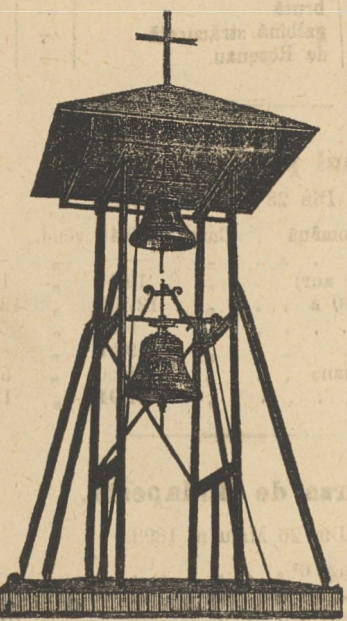
Biliard, cameră de joc și verandă.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabrică,

[595] 4-12

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

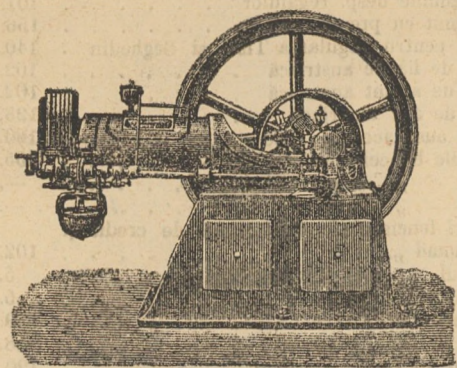
+ clopote patentate găurite +

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzin

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[938] 6-52

Representant pentru Transilvania Theil & Freyler în Sibiu.

Mare alegere

Anunț de deschidere!

Am onoare a aduce la cunoștință p. t. publicului, că am deschis în piața de aici Piața-mică nr. 2, în localul mai înainte Anton Demeter o

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

sub conducerea domnului Anton Demeter.

Cea mai mare alegere în stoffe moderne pentru haine de dame.

cretone, zephyre, batiste, satine, ploiere și umbrele cu gust, garnituri de pat și masă, perdele de lână și dantele, paplome de mătăasă și saten în calitate cea mai bună. Albituri de domni și dame, mânusi, ciorapi, dantele și tot felul de articli de modă.

Sunt în poziție de a da toți articlii mai susnumiți cu prețuri foarte ieftine, pentru-că eu mi-am procurat lucrurile direct din primele fabrici din Viena, Moravia, Silesia, Bohemia. — Pentru dese vizite se roagă

cu toată stima

Josef Goldstein,

Sibiu, Piața-mică nr. 2.

[961] 14-

în tapete

Pentru „Tipografa“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Atelierul fotografic-artistic.

Cele mai excelente prestațiuni cu prețuri moderate, pentru fotografiări singuratică, în grup, costume de ori-ce fel, precum și draguțe fotografii de copii etc. [2748] 21-82

Atelierul fotografic-artistic:

Wilhelm Mann,

Piața-mare nr. 19.

Bicicletele Diana
ale lui
DÜRKOPP
sunt nemăcinate în
soliditate elegantă și mers ușor!
Model din 1898 provăzute cu multe noutăți se pot vedea la reprezentanții
Ludwig Meier,
Sibiu, strada Urezeului nr. 9.

C. KLEMT,
fabrică de jaluși
Braunau în Boemia
recomandă noile sale jaluși, ru-
lete și obloane de lemn, de 6 ori
premiat. [1045] 5-5
Preț-curenturi gratis.

Agenți

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

În viață

nu se mai dă nici-când ocaziunea rară

de a pute avea pentru

prețul de numai fl. 3.50

următoarea colecție excelentă de obiecte:

15 bucați fl. 3.50. 15 bucați fl. 3.50.

1 clasornic de buzunar anker-remont
toir reform, care umblă regulat, cu garanție
de 3 ani.

1 lanț de goldin veritabil.

2 bucați de inele imitațiune de aur în cel
mai nou facon, cu brillant.

2 bucați nasturi de mangete, duble de aur
cu mecanism.

1 broș foarte frumos de dame.

3 nasturi de piept (Chemisette).

1 nasture pentru guler.

1 ac elegant de cravată. [1148] 1-6

1 țitior de orologiu.

1 ac facon de aur.

Toate aceste 15 bucați elegante de bijuterie
dimpună cu orologiu anker-remontoir costă

numai fl. 3.50.

Se trimit ori-cui prin rambursă. Dacă nu
convin, banii se restituie, așa că pentru cumpă-
rător este exchis ori-ce risc.

Se pot procura numai prin firma de oroloare

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 12.

La „Tipografa“, societate pe acțiuni în Sibiu
se află de vânzare opul premiat și publicat de
„Asociațiunea transilvană pentru literatura ro-
mână și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanul.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cu-
prinzând cele mai frumoase povești și la urmă
o însemnare a provincialismelor, costă numai
50 cr. plus 10 cr. porto.

L. Leichner, Berlin,

procurare directă, din care pricină sunt articli totdeauna proaspeți
și cu garanță, că nu sunt nici râncezi, nici stricați.

Pudră grasă, albă, rosa și crème, în dose mari și mici.

Pudră de hermelin, alb, rosa și crème.

Alifii de cele mai fine, în bucați.

Alifie pentru buze și stiluri pentru sprâncene, recunoscute de
cele mai bune.

Rouge fin de teatru.

[839] 17-

Blanc " " "

Se recomandă ca fabricate de rangul prim.

Parfumeria Meltzer (edificiul comandai de corp),
strada Cisnădiei.

Daniel Meltzer jun., fabrică de săpun și lumini, strada Gușteritei 25.

Pomada de păr Magda

de specia Kessler,

[964] 14-15

fabricate pe base dermatologice-trapeutice, în urma compoziției sale cel mai bun mijloc

în contra mătreaței și a căderii părului.

Pomada-Magda, după folosire de mai mulți ani, e cu totul ne-
stricăcioasă, ajută creșterea părului și ca excelent mijloc în contra
ziselor boale de păr și la copii e foarte de recomandat.

Magazin principal de expediție la **Kessler Rezső**,
farmacist, Gyertyámos (comitatul Torontál).

Prețul 3 coroane.

Depozite în următoarele apotece: în Budapesta Török József, király-utca
12. Dr. Eger, apt. la „Vultur“. Dr. Budai Emil, Városház-ter 7. Raditz
Robert, József-kört 64. Pojon: Czollner Vilmos, Lőrinczkapu-ut. Mișcolt: Barnab Gyula. Székes-
Fehérvár: Say Rudolf. Seghedin: Barcsay Károly. Dobrișin: Mihalovits Jenő. Arad: Földes
Kelemen. Timișoara: Theodor Albert. Verșet: Kúchler Béla. Caransebeș: Müller F. Jakab.
Sibiu: Molnár I. C., Parfumeria Meltzer. Brașov: Jekelius Nándor. Kelemen Ferenc, Victor
Roth. Reghin: Wermescher Emil. Sighișoara: A. W. Lingner.

„ARIEȘANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII,

înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni
cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat,
solvînd în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile
făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar darea erarială are să
o solvească deponetul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sunt
de a se însușia spre abdicere prealabil și anumit, sume: dela 100 până la 500 fl.
cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu
45 zile înainte. Permițînd starea casei, depunerile se răsplătesc îndată și fără
abdicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă și se resoală cu reîntoarcerea ei.

2. Acordă credit pe lângă cambii și obligațiuni cu cavenți.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară și pe efecte.

4. Acordă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă
le poate lombarda.

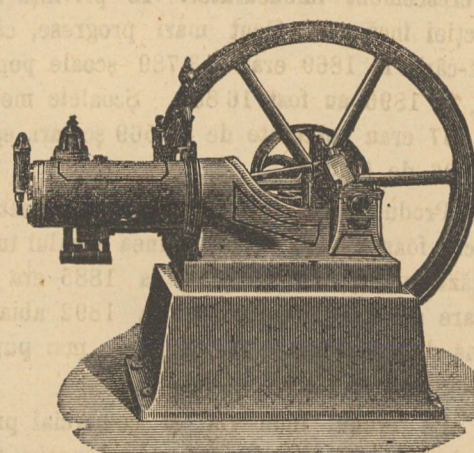
Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 12-60

în numele direcțiunei:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaros, vicepreședinte.

Motoruri de Benzin

ale fabricii de motoare de gaz
a lui Rhein în Mannheim.

Circa 4000 de motoruri în lucrare.

Planuri și socoteli de prețuri se
efectuează gratis.

Representanță la

Carol F. Jickeli,

Sibiu.

[1157] 3-

Friedrich Baumann,

Sibiu, Piața-mare nr. 12,

recomandă

noutăți ieftine de sezon,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul,

între cari tepiche, oovoare, materii de vestminte de dame, bluse,
parisoare și ploiere, articli de bicicliști și turiști etc. etc.

Deposit în comisiune

la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc

cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat

albituri de lână normale originale

singur veritabile

[995] 6-6

ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rînduri a lui

Fiii W. Benger în Bregenz.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.